

натата нота само би възбудила повече непокорството на въстаниците и така би уголѣмила опасността. Високата Порта давала нови тържествени обѣщания, че ще се грижи за „честта, живота и имота“ на покорната рая и на 12-и декемврий единъ императорски ферманъ прогласилъ почти всички реформи, прѣдвидени въ нотата на Андраши.

Това обстоятелство принудило Вѣнския кабинетъ да промѣни съдържанието на своя мемоаръ. Подписана и отъ другитѣ Велики Сили, нотата биде прѣдставена на великия визиръ на 31-и януарий 1876 отъ австрийския посланикъ графъ Зиши. На 20-и февруарий Решидъ паша отправилъ до европейскитѣ кабинети отговоръ, въ който констатиралъ приятелскитѣ разположения на Силитѣ и се задължилъ, съгласно желанието на своя господарь, да приложи немедленно необходимитѣ реформи, „понеже на селението на въстаналитѣ провинции имало дѣйстви-телно голѣма нужда отъ тѣхъ“.

До като се разигравали тия комедии въ Цариградъ, единственната цѣль на които била да се протакатъ работитѣ, априлското въстание избухнало и въ нѣколко дена надеждитѣ на българскитѣ родолюбци изчезнали въ пламцитѣ на Батакъ.

Баташкото клане и убийството на двамата консули въ Солунъ накарало Тройния съюзъ да вземе по-строги мѣрки спрямо Турция и на 13-и май 1876 Бисмаркъ, Горчаковъ и Андраши, въ присѣдствието на Александъръ II и Вилхелмъ, на едно засѣдание, редактирали така нарѣчения *Берлински меморандумъ*. Споредъ тоя меморандумъ, Портата се задължава да приложи реформитѣ, прѣдвидени въ фермана отъ 12 декемврий и се осжда поведението на Султана, върху когото пада всичката отговорностъ за убийството на двамата консули. Турското правителство се задължава още да склучи приврѣменно миръ съ българскитѣ въстаници; условията на този миръ трѣбва да съдържатъ обѣщанието на Портата да изпълни 5-тѣ точки отъ нотата на Андраши. „Ако Портата не направи това, Великитѣ Сили ще бждатъ принудени да употребятъ наврѣмenni и строги мѣрки противъ нея! Прѣдставенъ на Англия, Франция и Италия, Берлин-